

ZELENA IDEOLOGIJA — SOLIDARNOST NA DELU

Kratak rezime programa švedske Ekološke stranke.

Ova brošura predstavlja kratak rezime programa stranke švedske Ekološke stranke. Tokom pisanja programa stranke, svoj doprinos je dalo na hiljade ljudi svojim idejama, političkim predlozima, rečima i ideološkim debatama. On je, sam po sebi, jedan od ključnih osnova ekološke ideologije. Politika – i društvo – je nešto što zajedno stvaramo. To je naš zajednički zeleni glas.

Program stranke u celini možete da pročitate na www.mp.se/partiprogram

Švedska Ekološka stranka je deo globalnog pokreta koji se bori za svet gde svi ljudi mogu da vode kvalitetan život, bez pogoršavanja uslova života budućih generacija. Naša politika je zasnovana na holističkom pogledu: sve je povezano.

Čovečanstvo se suočava sa velikim izazovima. Politika predstavlja ključ za promene; ona mora da pokaže put ka održivom društvu. Zeleni su ujedinjeni zajedničkim zadatkom preoblikovanja našeg društva za novu eru.

Švedska Ekološka stranka je feministička stranka. Raznolikost, jednakost i jednakost među polovima su osnove pravičnog društva. Ubeđeni smo da razlike među ljudima obogaćuju svet.

Naša politika je zasnovana na tri solidarnosti:

- solidarnost sa životinjama, prirodom i ekološkim sistemom;
- solidarnost sa budućim generacijama;
- solidarnost sa svim ljudima na svetu.

Ljudsko biće

Ljudska bića su kreativna i empatična stvorenja, koja mogu i žele da preuzmu odgovornost. Humane ideje obuhvataju izuzetnu raznolikost koja pokreće razvoj. Mi verujemo u demokratiju, sa građanima koji su aktivni i koji učestvuju. Za to su potrebne lako pristupačne informacije, živa politička debata i mogućnosti za građane da predstave svoje predloge pred političkim skupštinama.

Perspektiva ekološkog pokreta u političkom pogledu je perspektiva slobode. Nove ideje nastaju tamo gde ljudi slobodno mogu da misle i veruju u ono što žele, i gde se mišljenja, vizije i razlike poštuju. Svi treba da imaju ista prava i mogućnosti – bez obzira na pol, etničko poreklo, religiju, invaliditet, seksualnu orijentaciju, polni identitet, polno izražavanje ili godište.

Deca su deo oblikovanja društva, a ne samo pasivni primaoci društva koje odrasli kreiraju za njih. Ekološka politika ima dugoročnu perspektivu, što znači da je investiranje u decu investiranje i u budućnost.

Škole trebaju da pruže svakom detetu mogućnost da se razvija. Ne bi trebalo da bude uspešnih i neuspešnih učenika, niti bi trebalo da bude dobrih i loših škola. Politika treba da pruži preduslove za škole gde se radoznalost učenika i stručnost nastavnika maksimalno koriste. Mi verujemo u obrazovanje odraslih i učenje tokom celog života. Kada svako ima mogućnost da izabere svoj put u životu, zajedno možemo da izgradimo jedno snažno društvo.

Svako mora da dobije istu mogućnost da realizuje svoje snove. Potrebno je suprotstaviti se svakoj diskriminaciji i niko ne treba da bude izložen rasizmu ili zločinu iz mržnje.

Okruženje

Zelena ideologija ne predstavlja samo odnos između ljudskih bića, već i našu zavisnost od svega što nas okružuje. Odgovornost ljudskih bića prevazilazi sopstveno biće, a onda i sopstvenu generaciju. Životinje imaju pravo da se ponašaju prirodno, i ne trebaju da ih se izlaže patnji.

Stil života u bogatom delu sveta ima posledice čak i izvan granica ovih zemalja. Moramo da promenimo naše društvo kako bismo mogli da vodimo dobar život u budućnosti, a da u isto vreme ne uništavamo mogućnosti sebi samima, ljudima u drugim zemljama i budućim generacijama.

Klimatske promene ugrožavaju našu budućnost. One utiču na živote pojedinaca, globalnu ekonomiju i opstanak celih nacija. Bez obzira na naše znanje o svemu ovome, emisije gasova zelene bašte se i dalje povećavaju. Mi ćemo biti lideri u smanjenju ljudskog uticaja na klimu. Švedska je u prošlosti izazivala, i još uvek izaziva znatno veće nivoe emisija nego što je to globalno održivo. Švedska ima jedinstvene preduslove da predvodi tranziciju u održivo društvo, i da pokaže mogućnosti za različite vrste razvoja. To zahteva hrabru ekološku politiku. Mi u švedskoj Ekološkoj stranci ubeđeni smo da je ekološki svesno društvo u isto vreme i društvo koje je bolje za ljude.

Ekonomija

Svetu je potrebna nova ekonomska politika. Neprekidni ekonomski razvoj u tradicionalnom smislu nije moguć na planeti sa ograničenim resursima. Postoji nekoliko očiglednih principa:

- Ono što je dobro za ljude i okolinu treba da bude jeftino.
- Ono što je loše za ljude i okolinu treba da bude skupo.
- Stvari koje nanose preveliku štetu trebalo bi da budu zabranjene.

Ljudska dosetljivost je omogućila brz ekonomski razvoj poslednjih vekova. Razvoj je bio pozitivan na mnogo načina, ali u isto vreme potrošnja resursa i emisije gasova zelene bašte su se povećale. Bioraznolikost se smanjila. Sa novim prioritetima i novim merama blagostanja, možemo da izgradimo ekonomiju koja ne zavisi od neprestanog razvoja.

Ubeđeni smo da je održivom društvu potrebna hrabrost za donošenje političkih odluka. To je slučaj kada se vrednost odluka ne može jednostavno izračunati pomoću tradicionalnog razvoja.

Dostupnost jeftine energije u obliku uglja i nafte stvorila je velike emisije gasova zelene bašte. Promena u dugoročnu održivu ekonomiju se pre svega odnosi na promenu energetskeg sistema. Moramo da koristimo energiju efikasnije i odnos obnovljive energije mora da bude 100 na cent.

Mi želimo da vidimo društvo bez nuklearne energije. Nuklearna energija dovodi do rizika koji su izuzetno veliki i stvara radioaktivni otpad za buduće generacije.

Ako sada ne promenimo energetske sistem, pod sadašnjim okolnostima, nedostatak resursa će izazvati promenu kasnije. Ali tada će to biti po znatno većoj ceni po građane, kompanije i cele nacije.

Blagostanje

Blagostanje će pružiti ljudima slobodu, kvalitet života i bezbednost. Mi smo najjači kada znamo da vodimo računa jedni o drugima kada smo najranjiviji. Stoga društvo mora da pruži brigu i pažnju kada nam je potrebna. Društvo takođe mora da se postara da obezbedi sistem bezbednosti za one koji su bolesni ili bez posla. Razumno je da oni koji su dobrostojeći doprinesu više zajedničkim ciljevima.

Zdravstvena nega u Švedskoj biće zasnovana na jednakosti i savremenosti. Da bi se promovisalo dobro zdravlje, važno je ulaganje u javno zdravlje kao i u zdravstvenu negu.

Regionima i opštinama želimo da damo veću moć u pogledu donošenja političkih odluka koje utiču na njih. Bez obzira na to u kojoj zemlji živite, trebalo bi da imate pristup važnim društvenim funkcijama, kao što su policija, pošta i fiksna telefonija. Švedska treba da poboljša svoj „milionski program“ izgradnje kuća. U Švedskoj ne bi trebalo da postoje oblasti gde stanovnici osećaju da treba da se presele da bi dobili šansu.

Naša vizija je da svima onima koji nemaju prihode treba da se garantuje pomoć koja je dostatna za život, bez obzira na njihov prethodni prihod i bez obzira na razloge zbog kojih ne dobijaju platu. Želimo da vidimo šemu zajedničkog osiguranja kojim upravlja jedan merodavni organ. Često kažemo da treba da postoje „jedna ulazna vrata“, kako se pojedinci ne bi našli negde između.

Aktivnostima u vezi blagostanja ne sme se upravljati kao kakvim tržištem. Mi nismo potrošači u odnosu na blagostanje nego smo građani. Poreske fondove treba koristiti za aktivnosti za koje su predviđeni, a ne da se isplaćuju kao profit.

Svet

Mnogi ljudi u svetu su u procesu oslobađanja od siromaštva. Prosperitet se širi, prosečni životni vek se povećava, a mortalitet dece se smanjuje. U isto vreme, čovečanstvo se suočava sa novim izazovima u obliku prevelikog iskorišćavanja prirodnih resursa i ekoloških pretnji. Zadatak ekološkog pokreta je da pronađe načine

kako bi više ljudi bilo deo prosperiteta, u isto vreme kada smo suočeni sa klimatskim i ekološkim izazovima.

Švedska Ekološka stranka se izuzetno zalaže za međunarodnu saradnju. U isto vreme želimo da moć bude u rukama onim na koju ona utiče. Ovo ubeđenje znači da smo skeptični u pogledu centralnog upravljanja i donošenja odluka koje udaljavaju moć od ljudi.

Švedska Ekološka stranka je kritična prema EU. Želimo da se EU razvije u fleksibilniju saradnju, gde svaka zemlja članica može da izabere, u okviru razumnog okvira, u kojim delovima želi da učestvuje. Švedska će ostati izvan EMU-a.

Intervencije Švedske za mir i pomoć nisu verodostojne dok istovremeno izvozimo oružje diktatorskim režimima i siromašnim zemljama. Pošten i održiv globalni razvoj mora da se postavi ispred kratkoročnih ekonomskih interesa.

Švedska Ekološka stranka ima viziju sveta bez granica, gde svi ljudi mogu da se kreću, ali gde niko nije prinuđen da beži. Mi ne verujemo u pravo zemalja da biraju svoje stanovnike, mi verujemo u pravo ljudi da biraju gde žele da žive. Ljudi trebaju da se suočavaju sa mogućnostima a ne sa zidovima. Ponosni smo što smo stranka koja je najviše otvorena za migraciju.

Nalazači puta

Povrh toga što je švedska Ekološka stranka politička stranka, mi smo takođe i nalazači puta. Mi smo ispred našeg vremena i u njegovom središtu. Ne smemo izgubiti kontakt sa onima koji dolaze posle nas, ali u isto vreme nema vremena za gubljenje. Mi imamo hrabrosti da budemo korak ispred.

Brižni i posvećeni ljudi menjaju svet. Svaki razvoj počinje sa ubeđenjem i posvećenošću pojedinca. Vi donosite promenu!

Ova brošura predstavlja kratak rezime programa švedske Ekološke stranke. Ovde možete pročitati o našim vizijama i ideologiji koja predstavlja osnovu naših političkih predloga. Ako ste se zainteresovali i želite da saznate više o našoj politici, više informacija možete da pročitate na www.mp.se. Ovde možete pronaći i program stranke u celini.